

Afrika növényvilága
I. rész.

Afrika vadon élő növényei

Növénytani sorozat: 24.

Bizonyos terület növényeinek összességét az illető terület flórájának nevezzük.

Hogy valamely területen jelenleg milyen flóra található, az sok különböző körülmény hatásának tudható be. Ezek közül legfontosabbak a hőmérséklet, a csapadék és talajviszonyok, az illető terület égtáji fekvésével és klimatikus viszonyaival összefüggő insolaties idő /napfénytartam/ és az ember befolyása.

A növényzet alakulását azonban nem lehet csupán jelenleg is ható tényezőkkel magyaráznunk. Figyelembe kell vennünk az illető terület geológiai és paleontológiai múltját is.

Földünk hat, egymástól igen eltérő fő növényföldrajzi területet különböztetünk meg.

Diapozitív sorozatunk Afrika vadontermő növényeinek legfontosabb fajait mutatja be.

Afrika növényzete három nagy növényföldrajzi területhez tartozik.

I. Hólearktikus flóra terület Ide tartozik Afrika mediterrán területe és a Szahara a Csád tó magasságáig. E terület növényzete hasonlít Dél-Európa növényzetére. Jellemző növényei a datolyapálma, paratölgy, akácia félék, délebbre a magas fűfajok, tuskék bozótok.

II. Paleotropikus flóra terület. Ez magában foglalja majdnem egész Afrikát a Csád tótól délre. Közép és Dél-Afrikán, valamint Madagaszkáron kívül ide tartozik Ázsiában Arábia déli része, Elő- és Hátsó-India, valamint a Hátsó-Indiai Szigetvilág. /Szunda szigetek/. A felsorolt területek flórájának hasonlósága azt bizonyítja, hogy ezek a területek a geológiai múltban összetartoztak. A paleotropikus flóraterületre elsősorban a pálmák jellemzőek. Ilyenek a kókusz, olaj, vaddatolya stb. pálmák, ezeken kívül a bambusznád, majomkenyérfa, ficus félék stb.

III. A fokföldi flóra terület. Afrika flóraterületei közül ez a legkisebb s Afrika legdélibb területén, a Fokföldön található. Itt kevés a nagy fa és a növényzet zömét tulnyomó részben örökzöld bokrok alkotják. A sokféle csarab vagy pelargonium, melyet nálunk

muskátli néven ismerünk, a tejnedv tartalma euforbiák és sedumok, az aloe fajok, valamint a welwitschia a legismertebb növények.

Ehhez hasonló növényzetet találunk Afrika magányosan álló magas hegyesucsain /Ruvenzori, Kilima-Ndjaro, Kenia stb./ mint a jégkor előtti növényzet kis relikturnövény szigeteit.

F.

Afrika vadon élő növényei

a/ Az Atlasz, a sivatag és a szavannák növényei /Holoarktikus flóraterület/

1. Cédrusfa /*Cedrus atlantica* Manetti/. A kb. 40 m magas, a libanoni cédrusnál valamivel kisebbre növekvő örökzöld, nyitvatermő fa. Tülevelei kékes ezüst-szürkék, ezért ezüst cédrusnak is nevezik. Toboztermése hengeres. Fája jó épület- és műbutorfá. Lassan fejlődő, de igen hosszú-életű növény.

2. Paratölgy /*Quercus suber*/

10-12 m magas, 50-100 cm törzsátmérőjű mediterrán télizöld fa. Levele nem karélyos, mint a mi tölgyünké, hanem fűrészszélű, szivalaku. Afrika területén, főleg Algériában található. Törzsén és ágain 20. évtől 150 éves koráig vastag pararéteg fejlődik. Ebből készítik áztatás, lapítás, esetleg füstölés útján a különféle /fekete-fehér/ parafát. A parafa fajsúlya igen kicsi /0,2/. Mentőövek, dugók, cipőbetétek, kuplunglemezek, hőszigetelőburkolatok stb. készítésére használják. - A paratölgy makktermése édesizű, s ezért a sertések hizlalására jóval alkalmasabb, mint a csersavas izű tölgyfa makkja.

3. Leánder /*Nerium oleander*/

A nálunk cserépben és ládában féltő gonddal nevelt leánder vagy babérrózsa a mediterrán vidéken nagy bokorrá, vagy több méter magasra növekvő, szabadban telelő diszfává fejlődik. Kevesen tudják, hogy rózsaszín, vagy fehér virágainak illata igen kábító, leveleiben és szárában pedig narkotikus hatású mérges tejnedv van. Észak-Afrika mocsaras vidékein nagy tömegben vadon tenyészik. Nálunk télen fagymentes helyen kell tartani.

4. Majomkenyérfa. /*Adansonia digitata*/

A mályvafélék közé tartozó majomkenyérfa, vagy másnéven baobab, bár törzse nem túl magas, a legvastagabb fák közé tartozik. Törzsének átmérője gyakran eléri a 8-9 métert. A bibe fogaskerekhez hasonlít. Levele ujjasan összetett. A fa teljes lombozattal is majdnem lombtalannak látszik. A száraz időszakban valóban teljesen lombtalan. Koronája eléri az 50 méteres szélességet is. Üdítő ízű termése 45 cm hosszú 10-12 cm széles, hosszában csikozott és 30-50 cm hosszú kocsányon függ. A termés rekeszeit a magvak körül keményítő tartalmú pép tölti ki. Eredeti hazája Kelet-Afrika szá-

vannás területei és a kelet-afrikai tengerpart, de tápláló terméséért Dél-Amerikában és Indiában is termesztik. A majomkenyérfa elnevezését onnan kapta, hogy termését a majmok is szívesen fegyasztják. Tudományos nevét Adansen botanikusról nyerte, aki Afrika fáinak körét tanulmányozva megállapította, hogy a majomkenyérfa között 5.000 éves példányok is vannak. Az Adansonia digitata fája puha és könnyű. Törzséből a négerék csónakokat készítenek. Egyik rokona az Adansonia Madagascariensis Madagaszkár szigetén nő.

5. Ernyőakácia /Acacia Seyal és Acacia stenocarpa/

Az akáciafélék a hüvelyesek családjába tartozó tüskés növények. Levelük rendszerint kétszer szárnyalt. A trópusokon kb. 500 fajtájuk él. Afrika területén is számos fajtájukat megtaláljuk. Több fajuk szolgáltatja a különböző minőségű arabmézgát /gumiarabikum/, melyet feloldva a közismert ragasztószert kapjuk. Némelyik akácia faj kérge jó cserzőanyagot szolgáltat, lombjuk, sőt fiatalabb ágaik is az elefántok egyik fő tápláléka.

6. Alfafü, vagy halfafü, espartófü /Stipa /Macrochloa/ tenacissima/

Rendkívül szívós, rugalmas rostú növény, mely Észak-Afrikában, főként Algírban és Tuniszban óriási területeket borít. Egy részét afrik néven matracfű anyagnak használják, másik jelentős részéből papírt készítenek.

7. Papiroz sás /Cyperus Papyrus/

Nevét az arab bábira, vagy el fafir elnevezése után kapta. A papiroz sás híres multa tekint vissza. Az egyiptomiak a Nilus alsó folyása mentén termesztették és majdnem minden részét felhasználták. Kérgéből kötelek és kosarat fontak. Gyökértörzsét táplálkozásra használták, szárából tutajt készítettek. A szár belsőjét vékony szeletekre vágják és ezeket a szeleteket összeragasztva papírt csináltak belőle. Ma már semmi ilyen jelentősége nincsen. A Nilus alsó folyását, de különösen a felső folyást és a Bahr el Gazal folyó partvidékét óriási területeken borítja. A több méter magas papiroz-sás-bózót kitűnő buvóhelyet nyújt a mocsárvidék madárvilágának, sőt nappal az elefántok is idehúzódnak fürdésre és pihenőre. Virágzata néhány zöld levéllel körülvett, kalászkából alkotott hatalmas bogernyő.

8. Elefántfü /Pennisetum Benthami és Andropogon fajok/

6-m magasra is megnövő fűfélék, amelyek az afrikai szavannák jellemző fűszerű növényei. Az elefántfüvel borított terület olyan, mintha sűrű nádas lenne. Az elefántfü elnevezését onnan kapta, hogy az akácialomb mellett az elefántok egyik tápláléka. Az elefántfüvel borított területen a magas fűből még magasabbra emelkednek a szavanna fás növényei, az ernyőakáciák, majomkenyérfa, euphorbiák. Az elefántfü néhol olyan magasra nő, hogy még a legnagyobb elefántok sem látszanak ki belőle.

9. Szanszevieria. /Sansevieria cylindrica/

A szanszevieria a liliomfélékhez tartozó rhizómás növény. Hengerded, felfelé vékonyodó levelein sötétebb és világosabb zöld foltok láthatók. Virágzata fürtös. A levelek rostjai kitűnő, fonásra alkalmas anyagot adnak. Kele-Afrika tövises, bokros szavannáin bozótokat alkot.

10. Datolyapálma /Phoenix dactylifera/

A datolyapálma Észak-Afrika legjellegzetesebb és legfontosabb fája a Kanári szigetektől Indiáig honos. 11 fajtája van. Törzse általában magas, de van egészen rövid törzsű alakja is. Törzsét a lehullott levelek hüvely esonkjai beritják. Levelei szárnyasak, szeletei szálalakúak és a legalsók töviskévé alakulnak. Törzsavirágzata elágazó. Termése hosszukás, vagy gömbölyű szilvanagyságu sárgásbarna bogyó. Az édesízű termések igen táplálók. A vadon növő példányok igen kevés termést hoznak. A magasabb terméseredmény érdekében mesterségesen porozzák be. Csapadék igénye 130-200 mm. Állandó meleget kíván. Ilyen körülmények mellett 20 méter magasra is megnő. Ellensége a sáska és a hangyák. Előfordul, hogy ezek az egész termést megsemmisítik, ami nagy csapás a sivatag népére, mert milliók élnek a terméséből. Egy felnőtt fa évenként 150-300 kg. gyümölcsöt terem. A datolyapálma tőhajásai útján könnyen szaporítható. A datolya-ültetvények létesítésénél ezeket használják fel, nem magról ültetik. A fiatal datolyapálma 4-5 éves korában kezd teremni, 30 éves korában van a legtöbb termése. Ezt a nivót 100 éves koráig tartja, akkorra megöregszik, s egyre kevesebbet terem. Egy hektárra 100 fát lehet ültetni, ami azt jelenti, hogy 10-15-ször annyi értéket hoz ugyanakkora területen, mint a buza.

Fiatal tetőrügyeiből fűzeléket készítenek, fájából épület- és tüzelőfa, leveleiből háztető és fonásra alkalmas rost készül.

Legfelső levelét bemetszve és a sebből kicsurgó édes nedvet megerjesztve kapjuk a pálmabort.

A datolyapálmát nálunk mint értékes, de kényes szobanövényt tartják.

b./ Az őserdő növényei /Paleotropikus flóraterület/

11. Kongói őserdei tisztás képe

A ferró-égőv alatt zárt-őserdő csak ott alakul ki, ahol a csapadék mennyisége meghaladja az évi 1,500mm-t. Az afrikai őserdőt leginkább a pálmafélék és a hatalmas kétszikű lombos fák jellemzik. Az erdők belsejében a 60-80 m magas, óriási fák miatt állandó homály van és ezért itt nincsen aljnövényzet. Annál durvább aljnövényzetet találunk a napsütötte tisztásokon és a folyók partjain. Itt a kuszópálma és a ficusfélék liánjai keresztül-kasul járják az erdőt s áthatolhatatlan bozótt képezve összefonják a hatalmas fákat és a földön heverő kidőlt fatörzseket. A fákat epifiták, folyondárok és parazita növények ezrei lepik el,

ugy hogy ezektől sok helyen a fákat magukat alig lehet látni. Az elkorhadó és mohával borított fatörzsek körül másfélméter magas páfránysűrűségek fejlődnek ki.

A Kongó mendencéjét és a guineai partvidéket egyetlen összefüggő őserdő borítja, melyet csak alig szakítanak meg a folyók, települések, az újabban létesített ültetvények és üzemek. Ez az őserdő egytagban 278 millió katasztrális holdat borít. Faanyagát 100 milliárd zárt köbméterre becsülik.

12. Fikusz /Ficus sycomorus/

A ficusok a csalánfélékhez tartozó trópusi növények. A *Ficus sycomorus* /köznyelven szikomóra/ Egyiptom és Keletafrika növénye. Termése körtealakú, zöldsávós, melyen sok halványpiros pikkelyt találunk. Ezt gyakran táplálkozásra is használják, de igen nehezen emészthető. Egyiptomban fáraófügének, vagy egyiptomi fügének is hívják.

13. Mangrove /Rhizophora mucronata Lem/

A trópusok alatt, az árapály övében a lagunás, iszapos tengerpartok jellemző növénye, mely Japán partjaitól Ausztrálián át egészen Kelet-afrikáig megtalálható. Rövid törzsüket számos ivben, sőt majdnem derékszögben meghajlott támasztógyökér tartja a tenger vize fölé. A gyökerek a felső részükön lévő pár szemölcsök révén mint lélekzőszerv is szerelepnek. Apálykor a gyökerek is láthatók. de ezek dagály idején a víz alá kerülnek, s csak a lombkorona emelkedik a víz fölé. A gazdagon elágazó növényen osztatlan, épszélű levelek vannak. A mag csirázása már a fán megindul, majd a mag a hosszú csirákkal együtt lehull az iszapba és ott legyökereszik. Kérgéből értékes cserzőanyag készül. A mangrove-bozót megnehezíti ugyan a jó hajó-kikötést, mivel nehezen megközelíthetővé teszi a partot, viszont megóvjaa az árapály pusztító hatásától.

14. Eukaliptusz /Eucalyptus globulus/

A mirtuszfélékhez tartozó, 155 m magasra is megnövő eukaliptuszok főként Ausztrália déli része és Tasmania lakói. Afrikába csak később telepítették át. Az eukaliptusz tehát nem endemikus növény Afrikában. Hosszukás levelei különös egyoldalra hajló aszimmetrikus formát mutatnak s az erős napsütés felé rendszerint élükkel néznek, ezért az Eukaliptusz-fa árnyékot alig ad. Fája igen kemény, de rugalmas, ezért egyéb más felhasználása mellett utcák kirakására szolgáló kockákat készítenek belőle. Leveleiből készül az eukaliptusz-olaj. Afrika mocsaras vidékeit gyakran ültetik be a vízkedvelő és hatalmasra növő eukaliptusszal.

15. Abessziniai euforbia /Euphorbia abyssinica/

Az euforbiafélék kb. 4,500 faja főként a mérsékelt és trópusi övek közti száraz területek lakói. /Szteppék, szavannák./ Jellemző rájuk pártanélküli, csökevényes csészéjű viráguk, toktermésük és az a körülmény, hogy pozsgás testükben rendszerint tej-

nedv található. Nagyságuk a gyomnövényektől a fanagyságuáig változik. Több euphorbia-fajból gyógyszer készül. Az Euphorbia abyssinica fanagyságura nő meg, a Abesszinia jellegzetes növénye.

16. Bambusznád /Bambusa marantifolii/

A bambusznád a trópusi pázsifélék óriása. Elágazó, bütykös szára belül üres. A bütykök egy-egy oldalán behorpadt barázda látható, mely az elágazás helyét jelzi. A bambusznád a forróéghő igen hasznos növénye. Vastagabb szarait házépítésre, csónak, sőt hajóárbóc és ugrórúd készítésére használják. Vékonyabb ágaiból horgászbót, esernyőnyél, sétabot, lándzsanyél, gerely, kerti burtorzat, kosár, varsa stb. készül. Elterjedt az egész trópusi Afrikában, de legnagyobb mennyiségben Nyugat-Afrikában a Gabun folyó vidékén található.

17. Kardmuza /Musa ensete/

A kardmuza a pizángfélék családjába tartozó növény, s a banán /Musa paradisiaca és Musa sapientium/ közeli rokona. Abessziniából származik, de ma már egész Afrikában, sőt a többi világrész trópusi területein is elterjedt disznövény. Törzsét a csavarosan elhelyezkedő hatalmas levelek egymásraboruló hüvelykesonkjai borítják. Levelei átlagban másfél, kétméter hosszúak, vastag erős középérrel és párhuzamos erezettel, melynek mentén a levél később szárnyasan széletekre szakadozott. Virágzata füzér, melynek murvai a hónaljakban számos virágot takarnak, majd később lehullanak. A termésthöző virágok a virágzat alapján vannak. Termése élvezhetetlen, de fiatal virágkocsányaiból igen tápláló kellemesízű főzelék készül. A kardmuzsa a mi éghajlatunk alatt is megél, mint igen szép parknövény, de télen ládába ültetve fagymentes helyen kell tartanunk.

18. "Csavarpálma" /pandanus utilis/

A pandanusok a gyékénnyel rokon egyszikű növények. Kb. 50 fajuk ismeretes. Kizárólag az Óvilág trópusi vidékein élnek, főként vizparti iszapos mocsár erdőségeket alkotva. Hosszu hegyes leveleik rendszerint tüskések. Virágaik torzsavirágzatban egyesülnek, melyet fehér vagy színes buroklevél vesz körül. Termésük esonthejas. Madagaszkáron és a Keletafrikai szigeteken él a képzünkön látható Pandanus utilis, mely számos támasztógyökéren állva hatalmas levélkoronát alkot. Leveleinek rostjait textilanyagok készítésére használják. Kis példányait nálunk szobanövényként tartják.

19. A Reunion szigetek vegetációja.

Reunion az Indiai Óceán 1980 km² területű vulkánikus szigete. A tengerparton száraz az éghajlat, de a hegyekben és a folyók mentén csodálatosan szép őserdőt találunk. Képzünkön láthatjuk, hogy a növényzet igen jelentős százalékát különféle pálmák alkotják. Az aljnövényzettől dusan körülvevett alacsony legyezőpálmák fölött magasra emelik pompás koronájukat a kókuszpálmák.

20. Kancsóka /Nephentes/

A rovarfogók rendjébe tartozó Nephentes család 40 faja közül legtöbb az indiai szigetvilágban él, Afrikában mindössze 2 faj található, /Egy Madagascaron és egy a Seychelles-szigeteken/ A kancsókaféle trópusi fán lakó /epifita/ tipikus rovarfogó növények, Leveleik alsó része lemezszerű, ez spirálisan csavart kacszerű nyélben folytatódik, Ennek vége kancsószerűen kiöblösödik. A kancsó nyílása fölött kis fedőt láthatunk, Ezt a levelem végé alkotja, A gyűrűszerű kancsóka belsejének felső részén csuszós peremet és befelé álló szőrkepletet találunk, ami lehetővé teszi a rovarok könnyű bejutását, de majdnem lehetetlenné teszi azt, hogy újból kijussanak. A kancsó alsó részén levő mirigyek cukros és emésztő enzimeket tartalmazó váladékot termelnek, melyek a rabul ejtett rovar megemésztik. A kancsóka kétlaki virágai felálló gubában csoportosulnak, virágtakarója négylevelű, a perzósálak oszloppá nőttek össze.

21. Palka /Cyperus alternifolius/

A Cyperus alternifolius a nilusvidéki papiruszsás rekona. Madagaszkáron őshonos. Mocsári növény. Sűrű esomókban fejlődő gyékényszerű hajtásokból és ezek végén pálmászerűen szétterjedő teteszetős levélcsomókból áll. /Innen a népies neve: vizipálma./ Madagascar mocsaras vidékein hatalmas területeket borít be. Mint szép és könnyen nevelhető, vízkedvelő szobai és kerti növényt már nálunk is szívesen gondolják. Legjobban úgy fejlődik, hogy hácserepe alá tálkát teszünk és abban állandóan vizet tartunk, Szaporítása töosztással, vagy a levágott és vízbeállított leveles szárvégek gyökereztetése útján történik. Virágai zöldesek. Afrikában a két előbbi faj mellett megtalálható a Cyperus esculentus is, melynek tarackjain mandulaizü lisztes gumók fejlődnek. /Innen a helyi neve, földi mandula.

22. Ravenala Madagascariensis Sonnerat

A Madagascaron és Reunion szigetén élő és a pizángfélekhöz tartozó Ravenala törzse kb 10 m magas. A törzs tetején legyezőszerűen szétterülő lombkoronát találunk, mely két sorban álló hosszú hüvelyesnyelű lándzsaalakú levelekből áll. A levélgyepek hüvelyében igen sok víz gyűlik össze. Az utazók, hogy a vízhez hozzájussanak, megfürjék a levélgyepek hüvelyét. Innen ered a Ravenalának: "utazók fája" elnevezése. Sallangos magköpennyel körülvett magvai három kopácsu tokban fejlődnek. A magvakat olajtartalmuk miatt felhasználják és iparilag feldolgozzák.

23. Lodoicea Seychellarum

Deychellek-szigetesoportjának völgyeiben otthonos 20-30 m magasra is megnövő pálmaféle. A hosszú törzs tetején 3-4 m széles és 6-8 m hosszú simanyelű levelekből álló koronája van. 20-30 tagból álló perzós virágzata 1 m hosszú, vörösbarna, hernyószerű. Óriási termő virágzatán a legnagyobb fatermés fejlődik ki. A huszosrostu burokkal borított 20-25 kg súlyú olajzöld, 1 m kerületű termésben óriási csonthéjas mag fejlődik, mely 10 év alatt érik

meg. Alakja két egymással összenőtt óriási szilvához hasonlít. Ez a legnagyobb mag az egész növényvilágban. A mag belseje üres és ezért, valamint a rostos gyümölcsbél könnyűsége miatt a termés hosszú ideig uszhat a víz színén s a tengeri áramlás messze idegenbe elviheti. Ez volt az oka annak, hogy a kettős kókuszdiónak, vagy meldiviai diónak. Salamen csodadiójának vagy tengeri kókuszának nevezett termést a régiek már akkor ismerték, mikor termőfája és lelőhelye még teljesen ismeretlen volt. A középkorban a Lodoicea egy-egy terméséért óriási összegeket fizettek, mivel gyógyító erőt tulajdonítottak neki és különböző drága edényeket készítettek belőle. A Lodoicea pálmát 1743-ban fedezték fel, de azóta lényegesen megritkították, úgy hogy újabban védelem alá kellett helyezni, nehogy teljesen kipusztuljon. Hazájában fáját épületfának, termését edények készítésére használják, levélrostjaiból kötelet fonnak.

24. Erica arborea

25. Senecio Johnstoni

26. Lobelia Deckeni

27. Virágzó lobélia

24-27. A diluviális jégkorszak idején Ázsia és Európa mérsékelt égövű és mediterrán növényei levándoroltak egészen Dél-Afrikáig. A jégkorszak elmúltával bekövetkezett felmelegedés trópusi növényzetet hozott létre Közép-Afrikában. A húvösebb klímát kedvelő növényzet a fokozódó meleg elől felhúzódott a magas hegyekre, ahol a trópusi erdők körülzárták. A nedves trópusi erdőn a hidegkedvelő növények magjai nem tudnak keresztüljutni. Ez az oka annak, hogy a Kilima-Ndzsárón, a Kénián, a Kamerun hegyen és a Ruwenzorin egészen speciális, a környezettől teljesen elzárt növényzetet találunk. A hatalmas Erica arborescens erdőkben /18.kép/ melyek a fenti hegységek magasabb völgyeit és hegyoldalait beritkítják, különböző tüskésfejű Seneciókat és a Lobéliák számos különböző fajtát találjuk. Legjellegzetesebb a 19. képen látható Senecio Johnstoni, valamint a 20.képen látható Lobelia Deckeni. Ez a növényzet annyira szokatlan, hogy az ittjárt kutatók semmilyen más vegetációhoz nem tudják hasonlítani s úgy érzik magukat itt, mint a természet egy csodálatos régészeti muzeumában. 27. képünk egy hatalmas virágzó Lobéliát mutat.

28. Aloe /Aloe arborescens/

Az aloék a liliomfélékhez tartozó növények. Kb. 100 fajuk ismeretes. Ezek közül 60 a Fokföld lakója. Vastag, pozsgás, végük felé kihégyesedő szárúak, többnyire tüskés leveleik a rózsa módjára csoportosulnak. Virágzata fűrtös. Háromrekeszű tokterméseikben sok mag található. A faszakú Aloe arborescens főleg a Fokföld füves területein él, de Keletafrikában is megtalálható.

Levágott leveleiből kicsorgó levét besűrítve hashajtóként használják. Kis példányai nálunk melegházi és szobai dísznövényként ismeretesek.

29. Welwitschia /Tuboa Bainesii/

A nyitvatermők osztályának délafrikai nemzetsége. Az egész növény egyetlen tuskószerű alacsony törzsből és annak két oldalán fejlődő, a földön heverő két levélből áll. A levelek hossza néha eléri a 3-4 m-t is. A Töbezhöz hasonló virágzatok a törzs szélén a levelek fölött fejlődnek. A nemzetségnek egyetlen faja van a Tuboa Bainesii /régőbbi nevén Welwitschia mirabilis/, melyet 1861-ben fedeztek fel a Kalahári sivatagban. Dél-Afrika nyugati részén a Swakep folyótól a Cap Negro-ig sok helyen megtalálható.